

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ТА МІЖСОБОВЕ
СПІЛКУВАННЯ»**

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Акушерська справа
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	I АК 11
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра психічного та фізичного здоров'я
Викладач курсу	Шегедин Ярослава Юріївна – кандидат наук з державного управління
Контактна інформація викладача	E. mail: y.shegedyn@lma.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	Google Classroom
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 2 Загальна кількість годин – 60 год. Модулів – 2 Рік підготовки – 1-й Семестр – 1 -й Лекції – 12 год. Практичні заняття – 20 год. Самостійна робота – 28 год.
Коротка анотація курсу	Дисципліна « <u>Основи психології та міжособове спілкування</u> » є нормативною дисципліною для студентів спеціальності 223 Медсестринство. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти базові фундаментальні поняття про природу психіки людини, співвідношення природних (натуральних) і соціальних (культурних) чинників, становлення та розвитку особистості, формування у студентів загальнолюдських компетенцій як складової інтегрованої характеристики фахівця. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: пізнання основних питань психології, стану, структури, завдань і методів сучасної психології; формування уявлень про психічні процеси, вікові етапи розвитку людини, типи темпераменту, емоційно-вольові якості особистості, їх прояви у практичній діяльності та спілкуванні.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни « <u>Основи психології та</u>

міжособове спілкування» є: здобуття студентами уявлень про природу психіки людини, співвідношення природних (натуральних) і соціальних (культурних) чинників, становлення та розвитку особистості, формування у студентів загальнолюдських компетенцій як складової інтегрованої характеристики фахівця.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні

знати:

- головні проблеми та завдання психології на сучасному етапі нашого суспільства;
- методи дослідження загальної психології;
- закономірності формування та властивості психічних процесів, психічної діяльності, емоційно-вольової сфери;
- психічний стан особистості та психічні процеси, які відбуваються в організмі людини;
- характеристики пізнавальних та емоційно-вольових психічних процесів;
- види емоцій і почуттів, вольові якості особистості;
- культуру спілкування та етику взаємовідносин медичних працівників, загальну характеристику діяльності гігієніста зубного;
- психологічні особливості спілкування;
- міжособистісні відносини у колективі;
- причини виникнення та вирішення конфліктів у колективі;

вміти:

- визначати індивідуально – психологічні особливості за допомогою прийомів та методів психологічного дослідження;
- спостерігати, аналізувати, узагальнювати психологічні факти, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів;
- визначати форми спілкування та стосунки у практичній роботі, встановлювати психологічний контакт із співрозмовником;
- володіти правилами спілкування;
- планувати проведення психологічного дослідження;
- оцінювати результати проведення психологічного дослідження;
- виявляти тип пацієнта та оцінювати його психічний стан;
- володіти засобами подолання міжособистісних конфліктів;
- самостійно працювати з науковою літературою.

Програмні результати навчання

1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;
2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
3. Здатність до планування, організації та управління;
4. Навички використання інформаційних та комунікативних технологій;
5. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел;
6. Навички міжособистісної взаємодії;
7. Здатність навчатись та навчати;
8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
12. Здатність визначати індивідуально – психологічні особливості за допомогою прийомів та методів психологічного дослідження;

13. Здатність спостерігати, аналізувати, узагальнювати психологічні факти, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів;
14. Здатність визначати форми спілкування та стосунки в практичній роботі, встановлювати психологічний контакт із співрозмовником;
15. Володіти правилами спілкування та засобами подолання міжособистісних конфліктів;
16. Здатність планувати проведення психологічного дослідження та оцінювати їх результати;
17. Здатність виявляти тип пацієнта та оцінювати його психічний стан;
18. Вміння створити колегіальні взаємовідносини в колективі; дотримуватися морально-етичних норм у своїй роботі;
19. Навички використання нормативно-правової документації в професійній діяльності;
20. Вміння аналізувати професійні помилки та їх порушення.

Політика курсу

Дотримання принципів академічної доброчесності.

Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на заліку користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі вищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією COVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також у зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

Структура курсу

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальна та медична психологія, їх методи та завдання. Психіка та свідомість	2
2.	Особистість. Темперамент. Характер. Здібності	2
3.	Пізнавальні та емоційно-вольові психічні процеси в нормі та при патології	2
4.	Мова. Мовлення	2
5.	Спілкування з медичного працівника з колегами та пацієнтами	2

6.	Конфлікт. Конфліктні ситуації. Зони комфорту	2
	Разом:	12

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Дослідження індивідуальних особливостей особистості	2
2.	Діагностика темпераменту та акцентуацій характеру	2
3.	Діагностика інтелектуальних здібностей	2
4.	Дослідження пізнавальних психічних процесів	2
5.	Дослідження емоційно-вольових психічних процесів	2
6.	Модульний контроль 1. Основи психології.	2
7.	Діагностика ригідності мовлення	2
8.	Психодіагностика комунікативної культури акушерки	2
9.	Діагностика міжособистісних взаємин в колективі та лідерських якостей	2
10.	Модульний контроль 2. Міжособове спілкування.	2
	Разом:	20

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія розвитку психології (<i>підготувати мультимедійну презентацію</i>)	2
2.	Особистість як центральна проблема психології і медицини. Свідоме та несвідоме. Самосвідомість особистості (<i>підготуватись до дискусії</i>)	3
3.	Формування особистості акушерки. Єдність психічних та моральних якостей (<i>підготуватись до дискусії</i>)	2
4.	Нейрофізіологічні механізми відчуттів і сприймань (<i>скласти кросворд</i>)	3
5.	Толерантність. Характеристика. Регулятивне значення емоції та волі в самостворенні особистості. Характеристика емоційного стану людини, значення для видуження. Комплексні способи подолання стресу (<i>підготуватись до дискусій</i>)	4
6.	Підготовка до модульного контролю 1	3
7.	Соціально-психологічний клімат в колективі та бар'єри спілкування (<i>навести приклади, обґрунтувати</i>)	3
8.	Спілкування медичних працівників між собою та з пацієнтами (<i>підготувати дискусію</i>)	3
9.	Запобігання конфліктів у медичному колективі. Компоненти спілкування, їхня характеристика (<i>за індивідуальними прикладами</i>)	3
10.	Підготовка до модульного контролю 2	2
	Разом:	28

Література для вивчення дисципліни

Основна (базова):

1. Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Загальна психологія. Навч. посіб. – Київ «Центр учбової літератури», 2012 р. – 296 ст.
2. Вітенко І.С., Вітенко Т.І. Основи психології. – Вінниця: Нова книга, 2001.
3. Косенко В.Г., Смоленко А.Ф., Чебуракова Т.А. Медицинская психология для медсестер и фельдшеров. – Ростов н/Д: Феникс, 2002.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Лазаренко О.О. Основи психології: навч. – метод. посібник. – К., 2002. 5. Маклаков А.Г. Общая психология / Учебник нового века. – СПб, 2003. 6. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія. – К., 2000. 7. Панюк В., Титаренко Т., Черпалева Н. та ін. Основи практичної психології. – К.: Либідь, 2006. 8. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. – К.: Знання, 2006. 9. Середина Н.В., Шкурєнко Д.А. Основы медицинской психологии: общая клиническая психология. – Ростов н/Д, 2008. 10. Трофімов Ю.Л. Психологія. — К.: Либідь, 2000. 11. Трухін І.О. Соціальна психологія спілкування. – К., 2005. 12. Шкурєнко Д.А. Общая медицинская психология. – Ростов н/Д: Феникс, 2002. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жигайло Н.І. Соціальна психологія. – Л.: Новий світ, 2007. 2. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики. – К.: Ельга Ніка-Центр, 2006. 3. Основи психології: Підручник / За заг. ред. О.В. Киричука, А.В. Роменця. – К., 1997. 4. Пасечко Н.В. Основи сестринської справи. – Тернопіль: Укрмедкнига, 1999. 5. Цигульська Т.Ф. Загальна та прикладна психологія. Курс лекцій. – К.: Наук. думка, 2000. <p>Посилання на тексти лекцій та методичні вказівки для підготовки до практичних занять в програмі Google Classroom.</p>
<p>Поточний та підсумковий контроль</p>	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов'язковим виставленням оцінки.</p> <p>Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.</p> <p>Методи письмового контролю: письмовий тестовий контроль, підсумковий модульний тестовий контроль, розв'язування клінічних ситуативних задач (ситуаційне компетентісне завдання).</p> <p>Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз, виступ з доповіддю, виконання презентації за темою, самостійного опрацювання, виконання індивідуального дослідного завдання, відпрацювання та демонстрація практичних навичок.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає два модульних контролю, проводиться в письмовій формі у вигляді тестових завдань.</p> <p>Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у Львівській медичній академії ім. Андрея Крупинського» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS. Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, практичних, контрольних (модульних) завдань, тестів. Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Лекції, практичні та індивідуальні заняття, самостійна робота студента, консультації.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище: MOODLE, Google Classroom. Лекції та практичні заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp тощо (за вибором академічної групи).</p>
<p>Необхідне</p>	<p>У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання</p>

обладнання	<p>кожного студента до навчального середовища MOODLE, або Google Classroom.</p> <p>У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>																																																								
Критерії оцінювання	<p style="text-align: center;">Схема нарахування та розподіл балів</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center;">Поточне оцінювання, МК та самостійна робота</th> <th rowspan="3" style="text-align: center;">СМО</th> <th rowspan="3" style="text-align: center;">ПМО</th> <th rowspan="3" style="text-align: center;">ECTS</th> <th rowspan="3" style="text-align: center;">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center;">Модуль 1</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">T1</th> <th style="text-align: center;">T2</th> <th style="text-align: center;">...Tn</th> <th style="text-align: center;">САП</th> <th style="text-align: center;">МК 1</th> <th style="text-align: center;">МО</th> </tr> <tr> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> </tr> </table> <p>T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1; САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу; МК модульний контроль; МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК; СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО; ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">За 100-бальною шкалою</th> <th style="text-align: center;">За національною шкалою</th> <th style="text-align: center;">За шкалою ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">90-100</td> <td style="text-align: center;">відмінно</td> <td style="text-align: center;">A</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0-89</td> <td style="text-align: center;">добре</td> <td style="text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">70-79</td> <td style="text-align: center;">добре</td> <td style="text-align: center;">C</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">60-69</td> <td style="text-align: center;">задовільно</td> <td style="text-align: center;">D</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">51-59</td> <td style="text-align: center;">задовільно</td> <td style="text-align: center;">E</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">35-50</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td style="text-align: center;">FX</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0-34</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр</td> <td style="text-align: center;">F</td> </tr> </tbody> </table>	Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою	Модуль 1						T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО											За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS	90-100	відмінно	A	0-89	добре	B	70-79	добре	C	60-69	задовільно	D	51-59	задовільно	E	35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX	0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F
Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО					ECTS	За національною шкалою																																												
Модуль 1																																																									
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО																																																				
За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS																																																							
90-100	відмінно	A																																																							
0-89	добре	B																																																							
70-79	добре	C																																																							
60-69	задовільно	D																																																							
51-59	задовільно	E																																																							
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX																																																							
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F																																																							
Питання до підсумкового контролю	<p style="text-align: center;">Перелік питань до заліку</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні форми прояву психіки. 2. Основні галузі психології, їх завдання. 3. Методи психології. 4. Психологія особистості. 5. Психологічна структура особистості. 6. Поняття про спрямованість особистості. 7. Відчуття: основні властивості відчуттів. 8. Явища адаптації, синестезії, сенсibiliзації. 9. Сприймання. Види сприймань. 10. Властивості сприймань. 11. Мислення. Процеси мислення. 12. Мислительні операції. 13. Види мислення. 14. Пам'ять. Процеси пам'яті. 15. Види пам'яті. 16. Увага. Види уваги. 17. Властивості уваги. 18. Уява та уявлення. Види уяви. 19. Основні-способи створення образів уяви. 20. Емоції та почуття, їх види. 																																																								

	<ol style="list-style-type: none"> 21. Воля. Вольові якості особистості. 22. Темперамент. Типи темпераменту. 23. Характер. Класифікація рис характеру. 24. Здібності. Види здібностей. 25. Спілкування. Структура спілкування. 26. Види спілкування, функції. 27. Основні принципи спілкування в стоматології. 28. Компоненти, які сприяють розвитку комунікації. 29. Позиція безумовної доброзичливості. Емпатія. 30. Ступені та подолання стресу. 31. Культура спілкування і етика взаємовідносин медичних працівників. 32. Вплив особливостей темпераменту та характеру на індивідуальний стиль спілкування. 33. Стадії міжособистісного розуміння. 34. Феномени ідентифікації, рефлексії. 35. Засоби інтерпретації в процесі міжособистісного розуміння. 36. Конфлікт. Структура та динаміка конфлікту. 37. Функції та типологія конфліктів. 38. Основні типи поведінки при розв'язанні конфлікту. 39. Зони комфорту. Типи поведінкових реакцій. 40. Етапи безпосередніх взаємин між гігієністом зубним та пацієнтом. 41. Класифікація типів пацієнтів. 42. Висловлення сумніву та власного погляду. 43. Типові помилки мовлення та їх причини.
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу